

Aan de slag met je loopbaan!

Werkboek met reflecties, tips en oefeningen

Inleiding

Met de resultaten uit het rapport van het Talentkompas heb je hopelijk een beter beeld gekregen van jouw persoonlijke eigenschappen en waar je kansen, ontwikkel- en loopbaanmogelijkheden liggen. Dat kan bijvoorbeeld een verdere ontwikkeling in je huidige functie zijn, maar wellicht ook het verkennen van de mogelijkheden om, op termijn, een overstap te maken naar een andere functie binnen of buiten je organisatie. De keuze is daarbij aan jou. Je hebt immers zelf de regie over je eigen loopbaan!

Hoe ga jij nu aan de slag met je loopbaan? Vanuit de cao, de sector en jouw organisatie zijn er diverse instrumenten en faciliteiten waar je gebruik van kan maken. We vatten ze hieronder kort samen:

- **Het Goede Gesprek:** als medewerker heb je recht op minimaal eenmaal per jaar een gesprek met je leidinggevende. Dit gesprek vormt de basis voor je duurzame inzetbaarheid. Dit is het ideale moment om jouw wensen over je loopbaanontwikkeling kenbaar te maken en hierover afspraken te maken. De vorm waarin de afspraken worden vastgelegd is vrij. Bij de voorbereiding van het gesprek kan je gebruik maken van de tool [Het Goede Gesprek](#).
- **Loopbaancoach of adviseur:** Wil je nog eens van gedachten wisselen over de uitkomsten van het Talentkompas, dan kan dat met een loopbaancoach of – adviseur. Informeer bij de afdeling P&O van jouw organisatie wat de mogelijkheden hiervoor zijn.
- **Intranet:** Check het intranet van jouw organisatie. De kans is groot dat je hier veel informatie vindt over opleidingen, testen, vacatures/ opdrachten etc. die je helpen bij je loopbaanontwikkeling.
- **Persoonlijk Ontwikkel Budget (POB):** Voor elke medewerker die in dienst treedt bij de provincie (vast of tijdelijk) is een Persoonlijk Ontwikkelbudget (POB) beschikbaar. Met dit POB kan je investeren in je scholing en ontwikkeling voor zowel je huidige als eventuele toekomstige functies/ banen. Informeer bij je leidinggevende of de afdeling P&O van jouw organisatie wat de mogelijkheden hiervoor zijn.

Zelf aan de slag

Werk dat past bij je talent geeft je energie, daagt je uit en brengt je tot prestaties. Die prestaties leveren je weer waardering op. Zo werk je aan balans en plezier in je werk, wat bijdraagt aan balans in je leven. Het is daarom de moeite waard om het volgende uit te zoeken:

- wat voor jou belangrijk is in je werk;
- waar je hart naar uitgaat en waarom;
- hoe je kansen op de arbeidsmarkt liggen;
- wie je bent en wat je beweegt;
- waar je talenten liggen;
- wat je wil bereiken: wat wil je leren, welke vaardigheid of talent wil je ontwikkelen?

Er zijn veel manieren om te leren en jezelf te ontwikkelen. Een training of cursus, zijn slechts voorbeelden. Ontwikkeling kan ook juist heel alledaags en wat meer laagdrempelig zijn: zelf je werk 'vormgeven', taken kiezen die je leuk vindt en klussen oppakken die misschien buiten je werkgebied vallen, maar die je interesseren en uitdagen. Dit wordt ook wel 'job crafting' genoemd. Of juist het uitwisselen van functies tussen afdelingen en/ of organisaties voor een vastgestelde periode (job swap). Daarnaast is een nieuwe baan, binnen of buiten de organisatie, ook een mogelijkheid tot ontwikkeling.

Hieronder staan een aantal manieren omschreven hoe je jezelf kunt ontwikkelen. Welke manieren spreken jou het meeste aan?

- Situaties opzoeken of opdrachten uitvoeren waarin je kunt oefenen met nieuw gedrag en/of vaardigheden.
- Met iemand meelopen om een nieuwe taak te leren of te zien hoe diegene met bepaalde situaties omgaat.
- Tijdelijk, in de vorm van een detachering (extern of intern) andere werkzaamheden verrichten.
- Feedback vragen aan collega's, je leidinggevende en/of (interne) klanten.
- Reflecteren op je eigen functioneren.
- Training, coaching.
- Zelfstudie: boeken lezen, een online training volgen (e-learning).
- Het initiatief nemen om andere, interessante werkzaamheden op te pakken.

In dit werkboek tref je oefeningen en tips aan die je kunnen helpen om nog meer uit het Talentkompas te halen. Op die manier kun je zelf aan de slag gaan met je loopbaan.

Leeswijzer

Om te onderzoeken wat je zou willen kun je de volgende stappen ondernemen die in dit document staan uitgewerkt. De stappen in jouw ontwikkelingsonderzoek komen in de volgende hoofdstukken aan bod:

1. Waar sta ik nu?
2. Hoe ga ik verder?
3. Ik wil wat anders, hoe pak ik dat aan?

In de bijlage zijn tips opgenomen die je verder kunnen helpen. Denk hierbij aan interessante boeken en websites.

Je hoeft de hoofdstukken niet in volgorde te lezen; lees dat wat voor jou van toepassing is.

1. Waar sta ik nu?

Onderstaande reflectieoefeningen helpen je om inzicht te krijgen in waar je nu staat en waar je naartoe wilt. Wanneer komen jouw kwaliteiten het meeste tot hun recht en in wat voor situaties haal jij het beste uit jezelf? Neem pen en papier bij de hand of ga achter de computer zitten om de oefeningen te maken.

Oefening 1a: Wat is mijn kracht?

Het rapport van het Talentkompas heeft je inzicht gegeven in de vragen: *Wie ben ik? Wat wil ik? Wat kan ik?* Houd dit in je achterhoofd en probeer hiermee nu concreet te beschrijven wat jouw sterke punten zijn.

Tip: Vraag ook aan een collega wat hij/zij als jouw sterke punten ziet en vul je eigen lijstje aan.

Oefening 1b: Wat doe ik nu?

1 - Maak een lijstje van de taken waar je in je werk tijd aan besteedt (probeer er ongeveer 10 op te schrijven).

2 - Schrijf achter elke taak hoe leuk je de taak vindt (1 = helemaal niet leuk t/m 5 = heel inspirerend/leuk).

3 - Relateer de taken aan de uitkomsten van de onderdelen Werkstijlen, Werkmotieven en Werkvoorkeuren in je rapportage van het Talentkompas. Waar komen ze overeen en waar wijken ze af?

Oefening 1c: Wat is mijn droom?

1 - Durf te dromen!

Stel jezelf voor over tien jaar, alles is mogelijk! Waar ben je? Wat doe je? Hoe voel je je?

Sta hier even bij stil, schrijf het op en laat het bezinken.

2 - Welke (kleine) stappen kun je maken om een deel van jouw droom werkelijkheid te maken?

Oefening 1d: Wat wil ik?

1 - Bekijk het lijstje van oefening 1b. 'Wat doe ik nu?' Aan welke taken zou je meer tijd willen besteden?

2 - Zijn er taken die niet in het lijstje voorkomen die je wel graag zou willen uitvoeren? Pak de uitkomsten van de rapportage van het Talentkompas uit het onderdeel 'Wat wil ik?' erbij en vertaal de motieven waar jij hoog op scoort naar concrete werkzaamheden.

Tip: Bedenk welke activiteiten jou (buiten je werk) plezier opleveren en bedenk of je die activiteiten ook in je werk zou kunnen doen.

Tip

Als je nog geen goed beeld hebt van jouw kracht en talenten en wat je wilt in je werk, kan het helpen om hier met iemand over van gedachten te wisselen. Bijvoorbeeld een vriend(in), iemand uit je familie, een collega of professionele begeleiding in de vorm van een loopbaancoach.

2. Hoe ga ik verder?

Na te hebben gekeken waar je op dit moment staat en waar je naartoe wilt, ga je nu een keuze maken die invloed heeft op je vervolgstappen. Vervolgens kun je aan de slag met het maken van jouw eigen ontwikkelplan.

Oefening 2a: Wat ga ik doen?

Het moment is aangebroken om een keuze te maken. Kies uit een van onderstaande mogelijkheden:

- 1 - Ik blijf in mijn huidige baan en ik wil zo min mogelijk investeren in mijn ontwikkeling.
- 2 - Ik blijf in mijn huidige baan, maar ga wel flink investeren in mijn ontwikkeling.
- 3 - Ik ga op zoek naar een nieuwe baan.

Oefening 2b: Wat ga ik doen? - vervolg

Schrijf voor jezelf op welke beslissing je neemt en hoe je tot die beslissing bent gekomen. Heb je de tweede optie gekozen? Bespreek dit dan met je leidinggevende, een P&O adviseur, loopbaancoach of collega. In het geval van optie 3 kun je oefening 2c later maken en ga je eerst naar het onderdeel 'Ik wil wat anders, hoe pak ik dit aan?'.

Oefening 2c: Maak je eigen ontwikkelplan

- 1 - Kies vijf punten die je het komende jaar wilt ontwikkelen en beschrijf wat je daarvoor moet doen.
- 2 - Maak een stappenplan om te bepalen wanneer en hoe je dit gaat doen, stel deadlines vast.
- 3 - Welke kansen en mogelijkheden zie je die je meteen al zou kunnen benutten?
- 4 - Sta stil bij mogelijke belemmeringen. Wat zou je ervan kunnen weerhouden om je te ontwikkelen? Zijn er personen of middelen in jouw omgeving die deze belemmering(en) kunnen wegnemen? Wat kun je zelf doen?

Tip: Plan eens in de drie maanden een moment in je agenda om te kijken of je ontwikkeling volgens plan verloopt of dat je de planning moet aanpassen. Zorg dat je de gesprekken met je leidinggevende hierover geregeld voert en goed voorbereid.

Tips

- *Informeer naar ontwikkelmogelijkheden binnen jouw organisatie. Vraag bij personeelszaken of aan je leidinggevende wat de opleidingsmogelijkheden zijn.*
- *Maak een e-portfolio, een persoonlijke map waarin je beschrijft wat je kunt, waaruit dat blijkt en hoe je jezelf verder wilt ontwikkelen.*
- *Om stappen te maken in je loopbaan is het handig (zelfs noodzakelijk) om jezelf te profileren. Weten collega's wat jouw kwaliteiten zijn? Denken ze aan jou als er een leuke, uitdagende opdracht ligt? Door het voeren van (oriënterende) netwerkgesprekken kan je jezelf profileren, terwijl je tegelijkertijd een goed beeld krijgt van functies en een inschatting kan maken of, en zo ja op welke onderdeel van de functie, je je nog zou kunnen ontwikkelen om voor deze functie in aanmerking te komen.*

3. Ik wil wat anders, hoe pak ik dat aan?

Je hebt ervoor gekozen om naar een nieuwe baan op zoek te gaan. Misschien heb je al een idee waar je naar op zoek bent, maar misschien ook niet. Blijf je binnen de overheid of wil je het bedrijfsleven in? Wil je een andere baan binnen de organisatie waar je nu werkt? Hieronder krijg je een aantal handvatten om goed van start te kunnen gaan met solliciteren.

A. ORIËNTATIEFASE

1. Wat heb ik te bieden?

Voordat je gaat solliciteren, is het belangrijk om voor jezelf duidelijk te hebben wat jij een andere werkgever of leidinggevende te bieden hebt. Zet dit op papier. Gebruik hiervoor het lijstje dat je bij oefening 1a: 'Wat is mijn kracht?' hebt gemaakt (zie pagina 4).

Bedenk ook wat de valkuilen van jouw kwaliteiten zijn en hoe je daar het beste mee om bent gegaan in het verleden of hoe je dat het beste zou kunnen doen in de toekomst.

In welke situaties komen je kwaliteiten het meest tot hun recht en wat voor functie past daarbij? Welke situaties leveren jou het meeste energie op en welke functie of werkgever past daar bij?

2. Maak een ontwikkelplan. (zie oefening 2c, pagina 5)

Het kan zijn dat jouw kwaliteiten nog onvoldoende aansluiten bij de nieuwe functie die je graag zou willen hebben. Door het voeren van oriënterende netwerkgesprekken¹ kan je een goed beeld krijgen van functies en een inschatting maken of, en zo ja op welke onderdeel van de functie, je je nog zou kunnen ontwikkelen om voor deze functie in aanmerking te komen. Aan de hand van bijvoorbeeld een stage, opleidingsplaats, detachering of job-swap zou je je dan vervolgens kunnen ontwikkelen voordat je gaat solliciteren.

3. Waar is vraag naar op de arbeidsmarkt of bij je huidige werkgever?

Ga op zoek naar vacatures via onderstaande websites, kranten en/of benader organisaties rechtstreeks voor een netwerkgesprek. Als je nog niet goed weet wat je graag wilt, is het voeren van oriënterende netwerkgesprekken een goede manier om te bedenken welke onderdelen van een functie of organisatie je het meeste aanspreken. Ook kan je hiervoor vacatures bekijken.

---

¹ Elk jaar wordt de [Nationale Werkbezoekdag](#) georganiseerd. Doel van deze dag is het zorgen voor ontmoetingen tussen werkgevers en werkzoekenden en het uitwisselen van ervaringen.

B. SOLLICITATIEFASE

1. Maak een LinkedIn-profiel aan of actualiseer je huidige LinkedIn-profiel.

LinkedIn is een professioneel netwerk voor zakelijke doeleinden. Je kunt er contact maken met nieuwe mensen en je contacten onderhouden. LinkedIn is tegenwoordig een onmisbaar middel in je zoektocht naar een baan. Niet alleen kun jij het gebruiken om vacatures te zoeken (LinkedIn Job Search) of je netwerk te onderhouden en uit te breiden, werkgevers gebruiken LinkedIn ook om geschikte kandidaten te vinden. Het is dus belangrijk dat jouw profiel zo volledig en actueel mogelijk is.

2. Zorg ervoor dat je CV up-to-date is.

Voordat je echt gaat solliciteren, is het belangrijk om je CV goed op orde te hebben. Laat je CV wat betreft werkervaring aansluiten op de functie waar je op solliciteert en met je LinkedIn-profiel. Je CV is vaak het eerste waar een werkgever naar kijkt; gemiddeld genomen nemen ze daar maar 9 seconden de tijd voor. Het is dus zaak dat je bij de eerste oogopslag al opvalt.

3. Leuke vacature gezien? Eerst bellen!

Door vooraf te bellen, heb je jouw naam al een keer laten vallen bij de contactpersoon (vaak de recruiter). Maar nog belangrijker is dat niet alle informatie over de baan in de functieomschrijving van de vacature staat. De meest belangrijke eigenschappen staan vaak omschreven, maar juist als je in je sollicitatiebrief en/ of CV ook aansluit bij de details van de functie zal dat indruk maken op de recruiter.

4. Schrijf een sollicitatiebrief.

Gebruik de informatie die je hebt gekregen tijdens het telefoongesprek om een sollicitatiebrief te schrijven. Verwijs in je brief ook naar het eerder gevoerde telefoongesprek. In de bijlage vind je websites die aangeven hoe je een goede sollicitatiebrief kunt schrijven.

5. Ga aan de slag: Solliciteer!

Maak een stappenplan aan de hand van een duidelijk zoekprofiel, verkregen door inzichten uit testen (rapportage Talentkompas), oefeningen uit dit werkboek en door het voeren van netwerkgesprekken. Hoe krijg je met name de functies (vacatures) die gekoppeld zijn aan zoekprofiel in beeld, zodat je gericht kunt solliciteren?

In het begin kost het schrijven van een sollicitatiebrief en het voorbereiden op een sollicitatiegesprek vaak veel tijd. Zie deze periode daarom als een ontwikkeltraject om te leren van ervaringen. Stel jezelf niet te hoge doelen, wees realistisch.

Tip

Stel je netwerk op de hoogte dat je op zoek bent naar een andere functie. Zij kunnen je misschien helpen met het vinden van passende vacatures waarop je kunt solliciteren. Ook is het goed om samen met iemand een sollicitatiegesprek voor te bereiden en te oefenen, en om je CV en brief door anderen te laten controleren.

Bijlage - Tips

In deze bijlage hebben we tal van tips verzameld die je verder kunnen helpen bij jouw loopbaanontwikkeling.

SOLLICITEREN

Tips voor CV en sollicitatiebrief

Er zijn veel websites die aandacht besteden aan het schrijven van een goede sollicitatiebrief en CV. Hieronder hebben we een aantal op een rij gezet.

- <https://www.intermediair.nl/werk-en-carriere/solliciteren> Op deze website vind je tips die je kunt gebruiken bij het solliciteren. Ook kan je hier voorbeelden van CV's en een sjabloon vinden en staan er tips over hoe je een goede sollicitatiebrief schrijft.
- <https://www.werk.nl/werkzoekenden/solliciteren/tips/> Op deze website van het UWV vind je naast vacatures ook informatie over welke baan het beste bij jouw competenties past, hoe je een CV maakt, een sollicitatiebrief schrijft en veel meer.
- <https://inspiratie.uwv.nl/loopbaan/werk/solliciteren> Op deze website vind je hulp en handvatten om jezelf te ontwikkelen, handige tips om arbeidsfit te worden en te blijven en inspirerende ervaringsverhalen van anderen zoals jij.
- <http://www.carrieretijger.nl/carriere> Op deze site staan veel tips over solliciteren en het maken van een CV.

Actuele informatie over beroepen is te vinden op:

- <https://www.werk.nl/werkzoekenden/werkhoek/beroepenvinder-alles-in-een-tool-om-een-baan-te-zoeken.aspx>
- <http://www.nationaleberoepengids.nl/>

VACATURES

Er zijn veel vacaturesites om ideeën op te doen:

- <http://www.indeed.nl>
- <https://www.werkenbijdeoverheid.nl/>
- <http://www.intermediair.nl>
- <http://www.monsterboard.nl/>
- <http://www.nationalevacaturebank.nl>
- <http://www.werkenvoornederland.nl>
- www.gemeentebanen.nl

Naast deze algemene (landelijke) vacaturesites, zijn er ook tal van regionale platforms waar je vacatures, projecten en opdrachten bij lokale overheden kunt vinden.

BOEKEN

Er zijn veel (zelfhulp)boeken over ontwikkeling, het zoeken naar je droombaan, carrière, etc.. Het ene boek is praktisch, het andere wat meer theoretisch en sommige wat spiritueel of zweverig.

Loop eens een winkel binnen om te kijken welk boek jou het meeste aanspreekt of kijk op www.managementboek.nl.

We geven je een aantal boekentips, gegroepeerd naar onderwerp:

Reflectie – belemmeringen:

- Wie heeft mijn kaas gepikt? - Spencer Johnson, Kenneth Blanchard
- De creatiespiraal – Martinus Knoope
- Beren op de weg, spinsels in je hoofd - Theo Ijzermans, Coen Dirkx
- Dromen, durven, doen! Het managen van de lastigste persoon op aarde: jezelf - Ben Tiggelaar
- De Kunst van Kaizen – Robert Maurer

Reflectie – loopbaanoriëntatie:

- Jij bent aan Z. Het loopbaanhandboek. - Yolanda Buchel, Puck Dinjens, Stefan Heinis, Tanja Huiswit en Lodewijk de Waard
- Door de wol geveerd. Je loopbaan na je 40ste. - Bienemann, M., Spijkerman, R., Reekers, M.
- Loopbaanplanning. (Intermediair) - Els Ackerman

Actie - netwerken & solliciteren:

- Mooi werk: Naar een betere baan zonder weg te gaan, Handboek job crafting - Mark van Vuuren / Luc Dorenbosch
- Jobmarketing 2.0. – Aaltje Vincent
- Netwerken werkt. (Intermediair) - Rob van Eeden
- Werk vinden met Social Media. (Intermediair) - Aaltje Vincent
- Solliciteren via LinkedIn. - Aaltje Vincent, Jacco Valkenburg
- Gericht onderhandelen. - Arjan Broere